

- спроводе у случају избијања афричке куге свиња, укључујући и план хитне вакцинације;
- ф) у случају избијања болести мора се успоставити Заједнички центар за контролу болести који ће усклађивати спровођење свих одлука. Мора се именовати стални координатор који ће обезбиједити брзо успостављање центара;
- г) морају постојати детаљно разрађени планови да би се у случају избијања афричке куге свиња, одмах могли успоставити локални центре за контролу болести како би се на локалном нивоу спровеле мјере сузбијања болести и заштите околине;
- х) Канцеларија мора да обезбиједи сарадњу између заједничког центара за контролу болести, локалних центара те власти и органа задужених за питања заштите околине како би обезбиједила усклађеност мјера које се предузимају у подручју ветеринарства и заштите околине;
- и) мора се основати стална стручна група, по потреби у сарадњи са другим државама, која ће пратити нове научне спознаје и помагати Канцеларији и надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ у осигурању спремности за могућу појаву болести;
- ј) особље које судјелује у спровођењу мјера из Плана мора редовно да:
- 1) усавршава знање о клиничким знаковима, епидемиолошком истраживању и сузбијању епидемија;
  - 2) судјелује у симулационим вјежбама, које се изводе:
    - два пута у периоду од пет година, при чему прва вјежба мора да почне најкасније 3 године након одобрења плана или;
    - у периоду од пет година након ефикасног сузбијања и искорјењивања велике епидемије, или;
    - једна од двије вјежбе из прве подалинеје алинеје 2) ове тачке замјењује се симулационом вјежбом која се захтијева у оквиру планова хитних мјера за друге велике епидемије копнених животиња или;
    - изузетно од прве подалинеје алинеје 2) ове тачке и у складу са одговарајућим одредбама Плана хитних мјера, а када се ради о мањој густоћи популације животиња пријемчивих врста, Канцеларија организује судјеловање и доприноси симулационим вјежбама спремности које се изводе у сусједним државама, а у вези са свим животињама које припадају врстама пријемчивим на афричку кугу свиња;
  - 3) судјеловати у програму оспособљавања у подручју комуникацијских вјештина како би могли организовати информативне кампање о болести, намијењене органима власти, сточарима и ветеринарима;
- к) при изради Плана хитних мјера узимају се у обзир средства која су потребна за сузбијање великог броја избијања болести који се јављају у кратком периоду и које узрокује више антигенски различитих серотипова или сојева, као што је случај, код намјерног испуштања вируса;
- л) не искључујући ветеринарске захтјеве, План се припрема како би се обезбиједило да у случају избијања афричке куге свиња, свако масовно уништавање лешина и животињског отпада буде обављено на начин којим се не угрожава здравље људи и да се при том користе поступци и методе које спречавају сваки штетни утицај на околину који је могуће спријечити, а нарочито на начин:
- 1) којим је опасност за тло, ваздух, површинске и подземне воде, биљке и животиње сведена на најмању могућу мјеру;
  - 2) којим су сметње због буке или мириса сведене на најмању могућу мјеру;
  - 3) којим су штетни учинци на крајолик и на мјеста од посебног значења сведена на најмању могућу мјеру;
- м) у Плану морају бити наведена мјеста и предузећа за обраду и нешкодљиво уништавање лешина и животињског отпада у случају избијања болести;
- н) Канцеларија и надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ морају пољопривреднике, сеоско становништво, као и становништво у цјелини, редовно да обавјештавају о најновијим догађајима. Становницима погођеног подручја мора се дати могућност успостављања директне и доступне везе (између осталог, путем телефона за помоћ) као и обавјештавање путем локалних и регионалних средстава информисања.

На основу члана 15. став 2. Закона о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02) и члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вijeће министара Босне и Херцеговине, на приједлог Уреда за ветеринарство Босне и Херцеговине, на 140. сједници одржаној 12. јануара 2011. године, донijело је

PRAVILNIK

О МЈЕРАМА ЗА НАДЗОР АФРИЧКЕ СВИНСКЕ КУГЕ

Члан 1.

(Предмет)

Ovim Pravilnikom propisuju se minimalne mjere za nadzor afričke svinjske kuge.

Члан 2.

(Definicije)

U ovom Pravilniku pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) *svinja* су животиње из породице Suidae, у коју су сврстане домаће и дивље свиње;
- b) *divlja svinja* је свиња која се не држи или не узгаја на фарми;
- c) *farma* је свако двориште или објект где се стално или привремено држе или узгајају свиње, осим klaonica, пријевозних средстава и оградањих подручја у којима се узгајају и могу ловити дивље свиње, а величина и структура оградањог подручја је таква да није могуће провести мјере из члана 5. става (1) овог Правилника;
- d) *dijagnostički priručnik* је приручник из члана 18. става (3) овог Правилника који у смислу овог Правилника је приручник за успоставу дијагностичке процедуре, методе узorkовања и критерији за ocјену лабораторијских тестова за потврђивање класичне свинске куге, а којег donosi Уред за ветеринарство Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уред);
- e) *svinja kod koje postoji sumnja da je zaražena virusom afričke svinjske kuge* је свиња или лешина свиње, која показује клиничке знакове болести или показује карактеристичне постморталне промјене или реакције на лабораторијске тестове, проведене у складу с Дијагностичким приручником, које указују на могућу prisutnost афричке свинске куге;
- f) *slučaj afričke svinjske kuge* или *svinja zaraženih afričkom svinjskom kugom* је свака свиња или трупло свиње:
  - 1) код којих су службено потврђени клинички симптоми или post mortem lezije афричке свинске куге или;

- 2) kod kojih je postojanje bolesti službeno potvrđeno na osnovu laboratorijskog pregleda izvedenog u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
- g) *izbijanje afričke svinjske kuge* je pojava jednog ili više slučajeva afričke svinjske kuge na farmi;
- h) *primarno izbijanje* je izbijanje afričke svinjske kuge koje nije epidemiološki povezano s prethodnim izbijanjem te bolesti na drugoj farmi koja se nalazi u krugu radijusa 20 km ili prvo izbijanje bolesti na farmi na drugom području;
- i) *primarni slučaj afričke svinjske kuge kod divljih svinja* je bilo koji slučaj afričke svinjske kuge koji je otkriven kod divljih svinja na području gdje se ne provode mjere za iskorjenjivanje bolesti u skladu s čl. 15. ili 16. ovog Pravilnika;
- j) *kontaktna farma* je svaka farma na kojoj se mogao prenijeti virus afričke svinjske kuge, bilo zbog blizine zaraženog gazdinstva (lokacija), kretanja ljudi, svinja, vozila ili na drugi način;
- k) *vlasnik životinja* je bilo koje pravno ili fizičko lice koje posjeduje svinje ili se bavi držanjem svinja, bez obzira da li od toga ostvaruje profit;
- l) *nadležni organi* za provođenje ovog Pravilnika su:
- 1) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured);
  - 2) "Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine" - su nadležni organi definirani Zakonom o veterinarstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00), Zakonom o veterinarstvu u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 42/08) i Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) u slučaju Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH);
  - 3) "Nadležni veterinarski inspekcijски organi" - su nadležni organi definirani Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 62/05) i Zakonom o inspekcijama u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 74/10);
- m) *neškodljivo uklanjanje* je jedan od načina postupanja s materijalom visokog rizika kojim se sprječava opasnost od širenja virusa afričke svinjske kuge;
- n) *eutanazija* (u daljnjem tekstu: usmrćivanje) je usmrćivanje životinja u skladu s članom 2. tačkom f) Pravilnika o zaštiti životinja pri klanju ili usmrćivanju ("Službeni glasnik BiH", broj 46/10);
- o) *klanje* je postupak usmrćivanja životinja iskrvarenjem;
- p) *prijenosnik bolesti* (u daljnjem tekstu: vektor) je krpelj vrste *Ornithodoros erraticus*;
- r) *nadležni veterinarski inspektor* je inspektor zadužen za određeno administrativno područje;
- s) *zaraženo područje za divlje svinje* je područje države gdje se nakon potvrde jednog ili više slučajeva afričke svinjske kuge kod divljih svinja mjere za iskorjenjivanje bolesti provode u skladu s čl. 15. ili 16. ovog Pravilnika.

Član 3.

(Obavješćavanje o afričkoj svinjskoj kugi)

- (1) Svaku pojavu i sumnju na pojavu afričke svinjske kuge nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH mora obavješćivati i bez odgađanja prijaviti Uredu.
- (2) U slučaju kada je potvrđena pojava afričke svinjske kuge Ured mora:

- a) prijaviti bolest Svjetskoj organizaciji za zdravlje životinja (u daljnjem tekstu: OIE), Evropskoj komisiji i drugim zainteresiranim državama u skladu s Prilogom I, uključujući podatke o:
  - 1) izbijanjima afričke svinjske kuge koji su potvrđeni na farmi;
  - 2) slučajevima afričke svinjske kuge koji su potvrđeni u klaonici ili prometnom sredstvu;
  - 3) primarnoj pojavi afričke svinjske kuge koja je potvrđena kod divljih svinja;
  - 4) rezultatima epidemiološkog istraživanja provedenog u skladu s članom 8. ovog Pravilnika;
- b) proslijediti podatke OIE-u, Evropskoj komisiji i drugim zainteresiranim državama o novim potvrđenim slučajevima afričke svinjske kuge kod divljih svinja na zaraženom području, u skladu s stavom (4) tačka a) i stavom (5) člana 16. ovog Pravilnika.

Član 4.

(Mjere u slučajevima sumnje na pojavu afričke svinjske kuge na farmi)

- (1) Kada se na farmi nalazi jedna ili više svinja za koje se sumnja da su zaražene virusom afričke svinjske kuge, nadležna veterinarska organizacija je dužna na najbrži mogući način, a najkasnije u roku od 24 sata, izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora i nadležni organ entiteta, a oni su dužni obavijestiti Ured, te do dolaska nadležnog veterinarskog inspektora dužna je provoditi sve mjere za sprječavanje širenja bolesti.
- (2) Nadležni veterinarski inspektor mora provesti kontrolu identifikacijskih oznaka životinja i, bez odgađanja, narediti provedbu službenog pretraživanja kako bi se potvrdilo ili isključilo prisustvo navedene bolesti, a u skladu s postupcima opisanim u Dijagnostičkom priručniku kojeg donosi direktor Ureda.
- (3) Ako se sumnja na pojavu afričke svinjske kuge na farmi ne može isključiti, nadležni veterinarski inspektor mora staviti farmu pod službeni nadzor i narediti:
  - a) da se izbroje sve svinje svih kategorija na farmi, te da se sastavi popis broja svinja koje su, u svakoj kategoriji, već oboljele, koje su uginule ili koje su vjerovatno zaražene. Ovaj se popis mora ažurirati kako bi se evidentirale otkočene i uginule svinje tokom perioda sumnje i ovi se podaci, na zahtjev, moraju predočiti i mogu se provjeriti prilikom svakog posjeta;
  - b) da se sve svinje na farmi zatvore u objekt u kojem žive ili na nekom drugom mjestu gdje se mogu izolirati;
  - c) da niti jedna svinja ne smije ući na farmu niti je napustiti. Ako je potrebno, nadležni veterinarski inspektor može proširiti zabranu napuštanja farme i na duge životinjske vrste, te zahtijevati primjenu odgovarajućih mjera za uništavanje glodara ili insekata;
  - d) da niti jedno truplo svinje ne smije biti izneseno s farme;
  - e) da se s farme ne smiju iznositi meso, proizvodi načinjeni od svinja, sjeme, jajašca ili zameci svinja, krmivo, oruđe, materijali ili otpad kojima bi se mogla prenijeti afrička svinjska kuga;
  - f) zabranu kretanja lica na i sa farme, osim ukoliko je isto odobreno rješenjem od strane nadležnog veterinarskog inspektora;
  - g) zabranu kretanja vozila na i sa farme, osim ukoliko je isto odobreno rješenjem od strane nadležnog veterinarskog inspektora;
  - h) da se na ulazima i izlazima objekata u kojima su smještene svinje, te na ulazima i izlazima same farme koristi odgovarajuće dezinfekcijsko sredstvo; svako lice koje ulazi ili izlazi iz farmi na kojima se drže svinje mora se

pridrжавати odgovarajućih higijenskih mjera potrebnih za smanjenje rizika od širenja virusa afričke svinjske kuge. Osim toga, sva se prijevozna sredstva prije napuštanja farme moraju pažljivo dezinficirati;

- i) da se provede epidemiološko istraživanje u skladu s članom 8. ovog Pravilnika.
- (4) Kada to zahtijeva epidemiološka situacija, nadležni veterinarski inspektor može:
- a) na farmi iz stava (3) ovog člana primijeniti mjere predviđene članom 5. stav (1) ovog Pravilnika. Međutim, nadležni veterinarski inspektor može, ako smatra da to okolnosti dopuštaju, ograničiti primjenu ovih mjera samo na svinje za koje se sumnja da su zaražene ili kontaminirane virusom afričke svinjske kuge, te na dio farme na kojoj se one drže, uz uslov da su one bile smještene i hranjene potpuno odvojeno od drugih svinja na farmi. U svakom slučaju, od usmrćenih svinja treba uzeti dovoljan broj uzoraka, kako bi se u skladu s Dijagnostičkim priručnikom potvrdila ili isključila prisutnost virusa afričke svinjske kuge;
  - b) uspostaviti privremenu zonu nadzora oko farme iz stava (3) ovog člana. Na farme unutar te zone na kojima se drže svinje, primjenjuju se sve ili samo neke mjere iz st. (1), (2) i (3) ovog člana.
- (5) Kada se jednom donese, mjere iz stava (3) ovog člana se ne ukidaju dok ne postojanje afričke svinjske kuge službeno ne isključi.

Član 5.

(Mjere u slučajevima kada je potvrđena prisutnost afričke svinjske kuge na farmi)

- (1) U slučajevima kada je prisutnost afričke svinjske kuge na farmi službeno potvrđena, nadležni veterinarski inspektor, uz mjere iz člana 4. stav (3) ovog Pravilnika, propisuje:
  - a) da se sve svinje na farmi bez odlaganja usmrte pod službenim nadzorom i tako da se izbjegne rizik od širenja virusa afričke svinjske kuge tokom transporta ili usmrćivanja;
  - b) da se kod usmrćivanja svinja uzme dovoljan broj uzoraka u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se mogao utvrditi način unošenja virusa afričke svinjske kuge na farmu, te dužina vremenskog perioda tokom kojeg je on mogao biti prisutan na farmi prije nego što je bolest prijavljena;
  - c) da se trupla uginulih ili usmrćenih svinja neškodljivo uklone pod službenim nadzorom;
  - d) da se, kad god je to moguće, uđe u trag i pod službenim nadzorom neškodljivo ukloni meso svinja koje su zaklane tokom perioda između mogućeg unošenja bolesti na farmu i preduzimanja službenih mjera;
  - e) da treba ući u trag sjemenu, jajašcima i zamecima svinja uzetim s farme tokom perioda između vjerovatnog unošenja bolesti na farmu i preduzimanja službenih mjera, te ih pod službenim nadzorom neškodljivo ukloniti tako da se izbjegne rizik širenja virusa afričke svinjske kuge;
  - f) da se moraju neškodljivo ukloniti sve supstance i otpad za koje postoji vjerovatnost da su kontaminirani, kao npr. krmivo, da se moraju uništiti svi materijali za jednokratnu upotrebu koji mogu biti kontaminirani, a posebno oni koji se upotrebljavaju za usmrćivanje. Ovi se postupci moraju izvoditi u skladu s uputama nadležnog veterinarskog inspektora;
  - g) da nakon odstranjivanja svinja treba zgrade u kojima su one boravile, vozila upotrijebljena za prijevoz svinja ili njihovih trupala, opremu, stelju, gnoj i gnojnicu koji su vjerovatno kontaminirani, očistiti, i po potrebi obaviti

dezinfekciju, dezinfekciju, ili mjere u skladu s članom 12 ovog Pravilnika;

- h) da u slučaju primarnog izbijanja bolesti izolat virusa afričke svinjske kuge treba podvrgnuti laboratorijskom postupku propisanom u Dijagnostičkom priručniku, kako bi se identificirao genotip;
  - i) da se provede epidemiološko istraživanje u skladu s članom 8. ovog Pravilnika.
- (2) U slučajevima kada se izbijanje bolesti potvrdi u laboratoriji, zoološkom vrtu, parku prirode ili na ograđenom prostoru na kojem se drže svinje u naučne svrhe ili u svrhe očuvanja vrsta ili očuvanja rijetkih pasmina, Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH može dozvoliti odstupanja od mjera iz stava (1) tač. a) i e) ovog člana, uz uslov da nisu ugroženi privredni interesi.
- (3) U slučaju dozvoljenih odstupanja navedenih u stavu (2) ovog člana Ured mora odmah obavijestiti OIE, Evropsku komisiju i nadležne organe svih susjednih država, u skladu s članom 12. Odluke o zaraznim bolestima ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03).

Član 6.

(Mjere u slučajevima kada je potvrđena prisutnost afričke svinjske kuge na farmama koje se sastoje od različitih proizvodnih jedinica)

- (1) Kada se prisutnost afričke svinjske kuge potvrdi na farmama koje se sastoje od dviju ili više odvojenih proizvodnih jedinica, Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikom BiH može, kako bi se mogao dogotoviti tov svinja, odlučiti da odstupa od člana 5. stava (1) tačke a) ovog Pravilnika u odnosu na proizvodne jedinice sa zdravim svinjama unutar farme koja je zaražena, uz uslov da nadležni veterinarski inspektor potvrdi da su struktura, veličina i udaljenost tih proizvodnih jedinica, te postupci koji se u njima izvode takvi da te proizvodne jedinice imaju posve odvojene objekte i opremu za smještaj, uzgoj i hranjenje, tako da se virus ne može širiti iz jedne proizvodne jedinice na drugu.
- (2) Ukoliko se koriste odstupanje iz stava (1) ovog člana, Ured mora izraditi detaljna pravila za njegovu primjenu u svjetlu jamstava koja se mogu osigurati u pogledu zdravlja životinja.
- (3) Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH moraju o odstupanju iz stava (1) ovog člana, bez odgađanja, obavijestiti Ured.

Član 7.

(Mjere za kontaktne farme)

- (1) Kontaktne farmama se smatraju one farme za koje nadležni veterinarski inspektor, na osnovu epidemiološkog istraživanja izvedenog u skladu s članom 8. ovog Pravilnika, smatra ili utvrdi da je moguće da je afrička svinjska kuga unesena ili s drugih farmi na farmu iz čl. 4. ili 5. ovog Pravilnika, ili s te farme na druge farme.
- (2) Na takve farme se primjenjuje član 4. ovog Pravilnika sve dok se prisutnost afričke svinjske kuge službeno ne isključi.
- (3) Ukoliko epidemiološka situacija to zahtijeva, nadležni veterinarski inspektor na kontaktne farme iz stava (1) ovog člana primjenjuje mjere predviđene članom 5. stavom (1) ovog Pravilnika.
- (4) Pri usmrćivanju od svinja treba uzeti dovoljan broj uzoraka u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se na tim farmama potvrdila ili isključila prisutnost virusa afričke svinjske kuge.

Član 8.

(Epidemiološko istraživanje)

- (1) Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH naređuju provođenje epidemiološkog istraživanja u odnosu na

- sumnjive slučajeve ili na izbijanja afričke svinjske kuge, koja se temelje na upitnicima sastavljenim u okviru planova za vanredne situacije iz člana 21. ovog Pravilnika.
- (2) Ovakvo istraživanje obuhvata barem sljedeće:
- period tokom kojeg je virus afričke svinjske kuge mogao postojati na farmi prije nego što je o bolesti izviješteno ili prije nego što se na nju posumnjalo;
  - moгуći izvor afričke svinjske kuge na farmi i identifikacija drugih farmi na kojima su svinje mogle biti zaražene ili kontaminirane iz istog izvora;
  - kretanje lica, vozila, svinja, trupala, sjemena, mesa ili bilo kakvih drugih materijala koji su mogli prenijeti virus na predmetne farme ili sa njih;
  - moгуćnost da širenje bolesti uzrokuju vektori ili divlje svinje.
- (3) Ukoliko rezultati ovog istraživanja sugeriraju da se afrička svinjska kuga mogla proširiti sa farmi ili na farme koje se nalaze u drugim državama, Ured o tome treba smjesta obavijestiti OIE, Evropsku komisiju i dotičnu državu.

Član 9.

(Uspostava zaraženog i ugroženog područja)

- Odmah nakon službenog potvrđivanja afričke svinjske kuge kod svinja na farmi Ured će, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, odrediti granice zaraženog područja u krugu od najmanje tri km oko mjesta izbijanja bolesti, a koje mora biti u sklopu ugroženog područja u krugu od najmanje 10 km.
- U tim se područjima primjenjuju mjere iz čl. 10. i 11. ovog Pravilnika.
- Kod uspostave ovih područja, Ured mora voditi računa o:
  - rezultatima epidemiološkog istraživanja provedenog u skladu s članom 8 ovog Pravilnika;
  - o geografskoj situaciji, posebno o prirodnim ili umjetnim granicama;
  - o položaju i blizini farmi;
  - podaci o kretanju i trgovini svinjama i o podaci o raspoloživosti klaonica i postrojenja za obradu trupala;
  - o objektima i postrojenjima, te o kadrovima koji su na raspolaganju za nadzor nad bilo kakvim kretanjem svinja unutar ovih područja, posebno ako se svinje koje će se usmrtiti moraju premjestiti s njihove izvorne farme.
- Ako područja iz stava (1) ovog člana uključuju dio teritorija drugih država, Ured mora saradivati s nadležnim organima dotičnih država u utvrđivanju područja.
- Nadležni veterinarski inspektor mora provesti sve potrebne mjere, uključujući postavljanje vidljivih znakova i upozoravajućih natpisa te korištenje sredstava javnoga saopćavanja, kako bi osigurao da se sva lica unutar zaraženog i ugroženog područja u cjelosti upoznaju s mjerama iz čl. 10. i 11. ovog Pravilnika, te osigurati provedbu tih mjera.

Član 10.

(Mjere u uspostavljenom zaraženom području)

- Nadležni veterinarski inspektor osigurava da se u zaraženom području primjenjuju sljedeće mjere:
  - obavljanje popisa svih farmi što je prije moguće. U roku od sedam dana nakon što se utvrdi zaraženo područje, ove farme mora posjetiti nadležni veterinarski inspektor koji naređuje i nadzire klinički pregled svinja, te provjerava registar i identifikacijske oznake svinja;
  - zabranjuje kretanje i transport svinja po javnim ili privatnim putevima, osim, ako je nužno, dostavnih puteva na farmi, ukoliko takvo kretanje ne odobri dopuštajući kretanje predviđeno u tački f) ovog stava. Ova se zabrana

ne mora primjenjivati na prijevoz svinja cestovnim ili željezničkim putevima bez iskrcavanja ili zaustavljanja. Nadalje, nadležni veterinarski inspektor može dopustiti odstupanje za svinje za klanje koje dolaze iz područja izvan zaraženog područja i koje se prebacuju u klaonicu smještenu u navedenom području za trenutno klanje;

- kamioni i druga vozila i oprema koji se koriste za prijevoz svinja ili druge stoke ili materijala koji mogu biti kontaminirani (kao što su trupla, krmivo, gnoj, gnojnica, itd.) moraju se što je prije moguće nakon kontaminacije očistiti, dezinficirati, te se po potrebi na njima mora obaviti dezinfekcija ili neka druga obrada u skladu s članom 12. ovog Pravilnika. Niti jedan kamion niti vozilo koji su upotrijebljeni za prijevoz svinja ne smije napustiti ovo područje dok se ne očiste i dezinficiraju, te dok ih nadležni veterinarski inspektor ne pregleda i ponovo odobri za transport;
  - niti jedna druga domaća životinja ne smije ući na farmu niti je napustiti bez odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora;
  - o svim oboljelim ili uginulim svinjama na farmi mora se odmah obavijestiti nadležni organ u skladu s članom 4. stava (1) ovog Pravilnika i provesti odgovarajuća istraživanja u skladu s postupkom navedenim u Dijagnostičkom priručniku;
  - svinje se ne smiju premještati s farme na kojoj se drže najmanje 40 dana po završetku preliminarnog čišćenja i dezinfekcije, te po potrebi dezinfekcije zaraženih farmi. Nakon 40 dana, podložno uslovima iz stava (3) ovog člana, nadležni veterinarski inspektor može odobriti premještanje svinja s dotične farme, kako bi se prevezle direktno u:
    - klaonicu koju je odredio nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH, prvenstveno u zaraženom ili ugroženom području, u svrhu trenutnog klanja;
    - pogon za obradu ili mjesto gdje se svinje mogu odmah usmrtiti i njihova trupla neškodljivo ukloniti pod službenim nadzorom;
    - u izuzetnim okolnostima, u druge objekte smještene unutar zaraženog područja. U slučaju primjene ove odredbe moraju se odmah obavijestiti nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni Ured.
  - sjeme, jajašca ili zameci svinja ne smiju napustiti farme koje se nalaze u zaraženom području;
  - svako lice koje dolazi na ove farme ili iz njih izlazi mora se pridržavati odgovarajućih higijenskih mjera potrebnih za smanjenje rizika od širenja virusa afričke svinjske kuge.
- (2) Kada zabrane iz stava (1) ovog člana zbog daljnjih izbijanja bolesti traju duže od 40 dana, te radi toga kod držanja svinja dođe do problema povezanih s dobrobiti životinja ili nekih drugih problema, nadležni veterinarski inspektor može u skladu s uslovima iz stava (3) ovog člana, na osnovani zahtjev vlasnika, odobriti premještanje svinja iz farme u zaraženom području kako bi se prevezle direktno u:
- klaonicu koju je odredio nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH, prvenstveno u zaraženom ili ugroženom području, u svrhu trenutnog klanja;
  - pogon za obradu ili prikladno mjesto gdje se svinje odmah usmrtuju, a njihova trupla neškodljivo uklanjaju pod službenim nadzorom;
  - u izuzetnim okolnostima, u druge objekte smještene unutar zaraženog područja. U slučaju primjene ove odredbe moraju se odmah obavijestiti nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni Ured.

- (3) Postupajući u skladu sa stavom (2) ovog člana, nadležni veterinarski inspektor može odobriti premještanje svinja s predmetne farme, pod uslovom:
- da je naredio i nadzirao klinički pregled svinja na farmi, posebno onih koje će se premještat, uključujući mjerenje tjelesne temperature, u skladu s postupcima navedenim u Dijagnostičkom priručniku, te da je provjerio registar i identifikacijske oznake svinja;
  - da provjere i pregledi iz tačke a) ovog stava nisu pokazali nikakav dokaz afričke svinjske kuge;
  - da se svinje prevoze u vozilima koja je nadležni veterinarski inspektor zapečatio;
  - da se vozila i oprema koji su bili uključeni u transport svinja odmah nakon transporta očiste i dezinficiraju u skladu s odredbama iz člana 12. ovog Pravilnika;
  - ako se svinje šalju na klanje ili usmrćivanje, da se pritom od tih svinja uzme dovoljan broj uzoraka u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se mogla potvrditi ili isključiti prisutnost virusa afričke svinjske kuge na tim farmama;
  - ako se svinje prevoze u klaonicu:
    - da se nadležni veterinarski inspektor odgovoran za tu klaonicu obavijesti o namjeri slanja svinja, te da se nadležni veterinarski inspektor za otpremu obavijesti o njihovom dolasku;
    - da se po dolasku u klaonicu te svinje drže i kolju odvojeno od drugih svinja;
    - da tokom ante i post mortem pregleda koji se obavljaju u dotičnoj klaonici, nadležni veterinarski inspektor uzme u obzir sve znakove prisutnosti afričke svinjske kuge;
    - da svježe meso svinja na koje se odnosi ova tačka mora biti prerađeno u istom objektu ili poslano na preradu u drugi objekt koji za to odredi nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH. Pošiljka mesa koja se šalje u navedeni objekt mora biti zapečaćena prije stavljanja u promet i ostati zapečaćena tokom prijevoza. Takvo meso i proizvodi od takvog mesa ne smiju biti stavljeni na tržište.
- (4) Mjere u zaraženom području se primjenjuju barem:
- dok se ne obavi čišćenje, dezinfekcija i, po potrebi, dezinfekcija zaražene farme;
  - dok se svinje na svim farmama klinički i laboratorijski ne pregledaju u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se otkrila moguća prisutnost virusa afričke svinjske kuge. Ovi pregledi se ne obavljaju dok ne protekne 45 dana od završetka mjera preliminarnog čišćenja, dezinfekcije i, po potrebi, dezinfekcije na zaraženim farmama.
- (5) Međutim, odstupajući od stava (1) tačke f) i od st. (2) i (4) ovog člana, perioda od 40 i 45 dana koja su u njima definirana mogu se smanjiti na 30 dana, ako je, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, primijenjen intenzivan program uzimanja uzoraka i testiranja koji omogućava isključivanje prisutnosti afričke svinjske kuge na dotičnoj farmi.
- Član 11.
- (Mjere u ugroženom području)**
- (1) Nadležni veterinarski inspektor naređuje i nadzire da se u ugroženom području primjenjuju slijedeće mjere:
- obavlja se popis svih farmi na kojima se drže svinje;
  - zabranjuje se kretanje i transport svinja po javnim ili privatnim putevima, osim dostavnih puteva na farmi kada je to nužno, ukoliko takvo kretanje ne odobri nadležni veterinarski inspektor. Ova se zabrana ne mora primjenjivati na prijevoz svinja cestovnim ili željezničkim putevima bez iskrcavanja ili zaustavljanja, ili na svinje za klanje koje dolaze iz područja izvan ugroženog područja, a koje se prebacuju u klaonicu smještenu u navedenom području za trenutno klanje;
- kamioni i druga vozila i oprema koji se koriste za prijevoz svinja ili druge stoke ili materijala koji mogu biti kontaminirani (kao što su trupla, krmivo, gnoj, gnojnica, itd.) moraju se očistiti, dezinficirati, te se po potrebi na njima mora obaviti dezinfekcija ili neka druga obrada, što je prije moguće nakon kontaminacije, u skladu s članom 12. ovog Pravilnika. Niti jedan kamion niti vozilo koji su upotrijebljeni za prijevoz svinja ne smije napustiti ovo područje dok se ne očisti i dezinficira;
  - bez odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora, niti jedna druga domaća životinja ne smije ući na farmu niti je napustiti tokom prvih sedam dana nakon uspostave ovog područja;
  - o svim oboljelim ili uginulim svinjama na farmi mora se odmah obavijestiti nadležni organ u skladu s članom 4. stav (1) ovog Pravilnika koje zatim provodi odgovarajuća istraživanja u skladu s postupkom navedenim u Dijagnostičkom priručniku;
  - svinje se ne smiju premještat s farme na kojoj se drže, najmanje 30 dana po završetku preliminarnog čišćenja, dezinfekcije i, po potrebi, dezinfekcije zaraženih farmi. Nakon 30 dana, u skladu s uslovima iz člana 10. stava (3) ovog Pravilnika, nadležni veterinarski inspektor može odobriti premještanje svinja s dotične farme, kako bi se prevezle direktno u:
    - klaonicu koju je odredio nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH, prvenstveno u zaraženom ili ugroženom području, u svrhu trenutnog klanja;
    - pogon za obradu ili prikladno mjesto gdje se svinje odmah usmrćuju, a njihova trupla neškodljivo uklanjaju pod službenim nadzorom;
    - u izuzetnim okolnostima, u druge objekte smještene unutar zaraženog ili ugroženog područja. U slučaju primjene ove odredbe moraju se odmah obavijestiti nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni Ured.
  - sjeme, jajašca ili zameci svinja ne smiju napustiti farme koje se nalaze unutar ugroženog područja;
  - svako lice koje ulazi na farme koje drže svinje ili iz njih izlazi mora se pridržavati odgovarajućih higijenskih mjera potrebnih za smanjenje rizika od širenja virusa afričke svinjske kuge.
- (2) Kada zabrane iz stava (1) ovog člana zbog daljnjih izbijanja bolesti traju duže od 40 dana, te radi toga kod držanja svinja dođe do problema povezanih s dobrobiti životinja ili nekih drugih problema, nadležni veterinarski inspektor može u skladu s uslovima iz člana 10. stava (3) ovog Pravilnika, na osnovani zahtjev vlasnika, odobriti premještanje svinja iz farme unutar ugroženog područja, da bi se prevezle direktno u:
- klaonicu koju je odredio nadležni entitetski organ i Brčko Distrikt BiH, prvenstveno unutar zaraženog ili ugroženog područja, u svrhu trenutnog klanja;
  - pogon za obradu ili prikladno mjesto gdje se svinje odmah usmrćuju, a njihova trupla neškodljivo uklanjaju pod službenim nadzorom;
  - u izuzetnim okolnostima, u druge objekte smještene unutar zaraženog ili ugroženog područja. U slučaju primjene ove odredbe moraju se odmah obavijestiti nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni Ured.
- (3) Mjere u ugroženom području se primjenjuju barem:
- dok se ne obavi čišćenje, dezinfekcija, i po potrebi dezinfekcija zaražene farme;

- b) dok se svinje na svim farmama klinički i laboratorijski ne pregledaju u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se otkrila moguća prisutnost virusa afričke svinjske kuge. Ovi pregledi se ne obavljaju dok ne protekne 40 dana od završetka mjera preliminarnog čišćenja, dezinfekcije i po potrebi dezinfekcije na zaraženim farmama.
- (4) Međutim, odstupajući od stava (1) tačka f) i od st. (2) i (3) ovog člana, period od 30 dana koji je definiran u stavu (1) tačka f) ovog člana, može se skratiti na 21 dan, a periodi od 40 dana koji su definirani u st. (2) i (3) ovog člana mogu se smanjiti na 30 i 20 dana, ako je u skladu s Dijagnostičkim priručnikom primijenjen intenzivni program uzimanja uzoraka i testiranja koji omogućava isključivanje prisutnosti afričke svinjske kuge na dotičnoj farmi.

Član 12.

(Čišćenje, dezinfekcija i obrada insekticidima)

Čišćenje, dezinfekcija i obrada insekticidima se obavlja:

- službeno odobrenim dezinficijensima i insekticidima odobrenim za stavljanje u promet od nadležnih entitetskih ministarstava poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u preporučenim koncentracijama;
- pod službenim nadzorom u skladu s:
  - uputama koje daje nadležni veterinarski inspektor i;
  - načelima i postupcima navedenim u Prilogu II ovog Pravilnika.

Član 13.

(Repopulacija farmi na kojima se drže svinje nakon izbijanja bolesti)

- Ponovno uvođenje svinja na farme iz člana 5. ovog Pravilnika ne smije započeti dok ne protekne najmanje 40 dana od završetka poslova čišćenja, dezinfekcije i po potrebi dezinfekcije na predmetnom imanju u skladu sa st. (2) i (5) ovog člana.
- Kod ponovnog uvođenja svinja mora se uzeti u obzir vrsta poljoprivredne djelatnosti koja se odvija na dotičnoj farmi i ona mora biti u skladu s jednim od postupaka navedenih u st. (3) i (4) ovog člana.
- U slučaju farmi na kojima pojava bolesti nije povezana s vektorima, primjenjuje se sljedeći postupak:
  - ako se radi o farmama na kojima se svinje drže na otvorenom, ponovno uvođenje svinja započinje uvođenjem sentinel svinja koje su pregledane i za koje je utvrđeno da su negativne u odnosu na prisutnost antitijela na virus afričke svinjske kuge, ili koje dolaze sa farmi koje nisu bila predmet nikakvih ograničenja povezanih s afričkom svinjskom kugom. Sentinel svinje se smještaju, u skladu s uputom koju donosi Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, po cijeloj zaraženoj farmi, te se od njih nakon 45 dana, uzimaju uzorci i testiraju na prisutnost antitijela, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom. Niti jedna svinja ne smije napustiti farmu dok se ne dobiju negativni rezultati seroloških testova. Ako se kod niti jedne svinje ne razviju antitijela protiv virusa afričke svinjske kuge, može se pristupiti potpunoj repopulaciji;
  - kod svih drugih oblika uzgoja, ponovno uvođenje svinja odvija se ili u skladu s mjerama iz tačke a) ovog stava ili se zasniva na potpunoj repopulaciji, uz uslov:
    - da se sve svinje uvedu unutar roka od 20 dana i da dolaze s farmi koje nisu bile podvrgnute nikakvim ograničenjima povezanim s afričkom svinjskom kugom;
    - da se svinje u obnovljenom krdu podvrgnu serološkom pregledu u skladu s Dijagnostičkim priručnikom. Uzimanje uzoraka za ovaj pregled

obavlja se najranije 45 dana nakon dolaska posljednjih svinja;

- da niti jedna svinja ne smije napustiti farmu dok se ne dobiju negativni rezultati serološkog pregleda.
- U slučaju farmi kod kojih je pojava bolesti bila povezana s vektorima, ponovno uvođenje stoke se ne smije provesti najmanje šest godina, osim:
  - ako su uspješno, pod službenim nadzorom, provedeni specifični postupci za eliminiranje vektora iz prostorija ili s mjesta na kojima će se svinje držati ili na kojima svinje mogu doći u kontakt s vektorom ili;
  - ako se može dokazati da perzistentnost vektora više ne predstavlja značajan rizik od prenošenja afričke svinjske kuge;
  - nakon toga, primjenjuju se mjere utvrđene stavom (3) tačkom a) ovog člana. Međutim, osim ovih mjera, nakon potpune repopulacije niti jedna svinja ne smije napustiti predmetnu farmu dok se ne provedu daljnji serološki pregledi u odnosu na afričku svinjsku kugu s negativnim rezultatima, na uzorcima sakupljenim od svinja na farmi najranije 60 dana nakon potpune repopulacije, u skladu s dijagnostičkim priručnikom.
- Kada pojava bolesti nije bila povezana s vektorima i ako je prošlo više od šest mjeseci od završetka postupaka čišćenja i dezinfekcije na farmi, Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH može odobriti odstupanje od stava (3) ovog člana, uzimajući u obzir epidemiološku situaciju.
- Ponovno uvođenje domaćih životinja drugih vrsta osim svinja na farme opisane u članu 5. ovog Pravilnika predmet je odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora, pri čemu ono mora uzeti u obzir rizik od širenja zaraze ili od perzistencije vektora pri ovakvom ponovnom uvođenju.

Član 14.

(Mjere u slučajevima sumnje ili potvrde afričke svinjske kuge u klaonici ili u prijevoznom sredstvu)

- Kada se pojavi sumnja na afričku svinjsku kugu u klaonici ili u prijevoznom sredstvu, nadležni veterinarski inspektor odmah pokreće službene postupke istrage kako bi se postojanje bolesti potvrdilo ili isključilo, u skladu s postupcima navedenim u Dijagnostičkom priručniku.
- Ukoliko se u klaonici ili prijevoznom sredstvu otkrije slučaj afričke svinjske kuge, nadležni veterinarski inspektor osigurava:
  - da se sve prijemčive životinje u klaonici ili prijevoznom sredstvu usmrte bez odlaganja;
  - da se trupla, unutrašnji organi i otpad zaraženih i kontaminiranih životinja neškodljivo unište pod službenim nadzorom;
  - da se čišćenje, dezinfekcija i po potrebi dezinfekcija zgrada i opreme, uključujući vozila, obave pod nadzorom nadležnog veterinarskog inspektora u skladu s članom 12. ovog Pravilnika;
  - provođenje epidemiološke istrage, kako je predviđeno članom 8. ovog Pravilnika *mutatis mutandis*;
  - da se izolat virusa afričke svinjske kuge podvrgne laboratorijskom postupku navedenom u Dijagnostičkom priručniku, kako bi se identificirao genotip virusa;
  - da se mjere iz člana 7. ovog Pravilnika primijene na farmu s koje su došle zaražene svinje ili trupla, te na druge kontaktne farme. Ako epidemiološka istraga ne pokaže drugačije, na farmu porijekla zaraženih svinja ili trupala primjenjuju se mjere utvrđene članom 5. stav (1) ovog Pravilnika;
  - da se nikakve životinje ne dovode na klanje niti prevoze dok ne protekne najmanje 24 sata od čišćenja,

dezinfekcije i po potrebi dezinfekcije, koja se provodi u skladu s članom 12. ovog Pravilnika.

Član 15.

(Mjere u slučajevima sumnje ili potvrde afričke svinjske kuge kod divljih svinja)

- (1) Po zaprimanju obavijesti o sumnji na zarazu kod divljih svinja, nadležni veterinarski inspektor preduzima odgovarajuće mjere kako bi se potvrdilo ili isključilo postojanje bolesti, tako da o tome obavijesti vlasnike svinja i lovce, te izvede istraživanje na svim divljim svinjama koje su ustrijeljene ili nađene mrtve, uključujući laboratorijske pretrage.
- (2) Čim se potvrdi primarni slučaj afričke svinjske kuge, Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, kako bi se obuzdalo širenje zaraze:
  - a) osniva stručnu grupu koja uključuje veterinare, lovce, biologe koji se bave životom u divljini i epidemiologe. Ova stručna grupa pomaže nadležnim organima:
    - 1) pri proučavanju epidemiološke situacije i definiranju zaraženog područja u skladu s članom 16. stav (4) tačka b) ovog Pravilnika;
    - 2) pri uvođenju odgovarajućih mjera koje se primjenjuju na zaraženom području uz mjere iz tač. b) i c) ovog stava, te mjere mogu obuhvatati privremenu zabranu lova i zabranu hranjenja divljih svinja;
    - 3) pri izradi plana iskorjenjivanja bolesti;
    - 4) pri obavljanju kontrola u svrhu verificiranja djelotvornosti mjera koje su donesene za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge iz zaraženog područja;
  - b) stavlja pod službeni nadzor farmi sa svinjama unutar definiranog zaraženog područja i posebno nalaže:
    - 1) da se obavi službeni popis svih kategorija svinja na svim farmama; vlasnik mora ovaj popis održavati ažurnim. Podaci o popisu se na zahtjev predočavaju i mogu se provjeriti prilikom svake inspekcije. Međutim, što se tiče farmi na kojima se svinje drže na otvorenom, prvi se popis može izraditi na osnovu procjene;
    - 2) da se sve svinje na farmi drže unutar zgrada na farmi ili na nekom drugom mjestu na kojem mogu biti izolirane od divljih svinja. Divlje svinje ne smiju imati pristup bilo kakvom materijalu koji bi kasnije mogao doći u dodir sa svinjama na farmi;
    - 3) da niti jedna svinja ne uđe niti ne napusti farmu osim uz odobrenje nadležnog veterinarskog inspektora, uzimajući u obzir epidemiološku situaciju;
    - 4) da se na ulazima i na izlazima zgrada u kojima se drže svinje, te na ulazima i izlazima farmi, upotrijebe odgovarajuća sredstva za dezinfekciju i po potrebi dezinfekciju;
    - 5) da sva lica koja dolaze u dodir s divljim svinjama primjenjuju odgovarajuće higijenske mjere kako bi se smanjio rizik od širenja virusa afričke svinjske kuge;
    - 6) da se sve uginule ili oboljele svinje sa simptomima afričke svinjske kuge na farmi testiraju na prisutnost afričke svinjske kuge;
    - 7) da se niti jedan dio divlje svinje, bilo da je ustrijeljena ili pronađena mrtva, kao niti bilo kakav materijal ili oprema koji bi mogli biti kontaminirani virusom afričke svinjske kuge ne unesu na farmu na kojoj se drže svinje;
    - 8) da se svinje, njihovo sjeme, zamci ili jajašca ne iznose iz zaraženog područja u svrhu stavljanja u promet;
- c) organizira da sve divlje svinje koje su ustrijeljene ili pronađene mrtve na utvrđenom zaraženom području pregleda nadležni veterinarski inspektor i ispita na afričku svinjsku kugu u skladu s Dijagnostičkim priručnikom. Trupla svih životinja za koja se utvrdi da su pozitivna neškodljivo se uklanjaju pod službenim nadzorom. Trupla divljih svinja porijeklom iz zaraženog područja koji su negativni na afričku svinjsku kugu moraju biti ili neškodljivo uklonjeni pod službenim nadzorom ili zavisno od mogućnosti odgovarajućeg uskladištenja trupova do dobijanja laboratorijskog nalaza, stavljeni u promet na daljnju obradu, pod službenim nadzorom. Dijelovi divljih svinja koji nisu namijenjeni ishrani ljudi moraju biti neškodljivo uklonjeni. Meso divljih svinja porijeklom iz zaraženog područja i proizvodi od takvog mesa ne smiju biti stavljeni u promet;
- d) osigurava da se izolati virusa afričke svinjske kuge podvrgne laboratorijskom postupku navedenom u Dijagnostičkom priručniku, kako bi se identificirao genotip virusa.

- (3) Kada se afrička svinjska kuga pojavi kod divljih svinja na području koje je u blizini druge države, Ured saraduje s nadležnim organima druge države na utvrđivanju mjera za nadzor bolesti.

Član 16.

(Planovi za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge iz populacije divljih svinja)

- (1) U cilju iskorjenjivanja afričke svinjske kuge iz populacije divljih svinja Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, preduzima slijedeće mjere:
  - a) izrađuje Plan mjera za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge kod divljih svinja i;
  - b) obavještava OIE, Evropsku komisiju i nadležne veterinarske organe svih susjednih država o granicama zaraženog područja i mjerama provedenim na farmama u tom području, u roku 90 dana od potvrde primarne pojave afričke svinjske kuge kod divljih svinja.
- (2) Plan iz tačke a) stava (1) ovog člana može se naknadno, u zavisnosti od stanju na terenu, izmijeniti ili nadopuniti ako se izmjene odnose na promjenu granice zaraženog područja o čemu Ured odmah obavještava OIE, Evropsku komisiju i nadležne veterinarske organe drugih zainteresiranih država.
- (3) Nakon izvršenih izmjena i nadopuna Plana iz stava (2) ovog člana, prethodno usvojeni Plan prestaje važiti.
- (4) Plan naveden u stavu (1) ovog člana sadrži podatke:
  - a) o rezultatima epidemioloških istraživanja i kontrola provedenih u skladu s članom 15. ovog Pravilnika, te o geografskoj rasprostranjenosti bolesti;
  - b) o definiciji zaraženog područja. Kod definiranja zaraženog područja, uzimaju se u obzir:
    - 1) rezultati provedenih epidemioloških istraživanja i geografska rasprostranjenost bolesti;
    - 2) populacija divljih svinja na tom području;
    - 3) postojanje većih prirodnih ili umjetnih zapreka kretanju divljih svinja;
  - c) o organiziranju bliske saradnje između biologa, lovaca, lovačkih organizacija, službi koje se bave životom u divljini i veterinarskih organa (zdravlje životinja i javno zdravlje);
  - d) o kampanji obavještavanja kojom se podiže svijest lovaca o mjerama kojih se moraju pridržavati u okviru plana iskorjenjivanja;
  - e) o posebnim nastojanjima da se utvrdi raširenost zaraze kod populacije divljih svinja, istraživanjem divljih svinja koje ustrijele lovci ili koje se pronađu mrtve, te

- laboratorijskim testiranjem, uključujući dobro stratificirana epidemiološka istraživanja;
- f) o zahtjevima kojih se moraju pridržavati lovci kako bi se izbjeglo širenje zaraze;
- g) o metodama odstranjivanja divljih svinja koje se pronađu mrtve ili su ustrijeljene, a koje se zasnivaju na:
- 1) neškodljivom uklanjanju pod službenim nadzorom ili;
  - 2) pregledu koji obavlja nadležni veterinarski inspektor i laboratorijskim testovima kako je previđeno Dijagnostičkim priručnikom. Trupla svih životinja kod kojih je nalaz pozitivan neškodljivo se uklanjaju pod službenim nadzorom;
- h) o epidemiološkom istraživanju koje se obavlja na svakoj divljoj svinji, bilo da je ustrijeljena ili pronađena mrtva. To istraživanje mora uključivati popunjavanje upitnika koji obuhvata slijedeće podatke:
- 1) geografsko područje na kojem je životinja ustrijeljena ili pronađena mrtva;
  - 2) datum kada je životinja ustrijeljena ili pronađena mrtva;
  - 3) lice koje je životinju ustrijelilo ili pronašlo mrtvu;
  - 4) dob i pol svinje;
  - 5) ako je ustrijeljena: simptomi prije nego što je bila ustrijeljena;
  - 6) ako je pronađena mrtva: stanje trupla;
  - 7) laboratorijski nalazi;
- i) o programima nadzora i preventivnim mjerama koji se primjenjuju na farme unutar definiranog zaraženog područja i, ako je potrebno, u njegovoj okolini, uključujući prijevoz i kretanje životinja unutar tog područja, te iz i u to područje; ove mjere moraju u najmanju ruku uključivati zabranu kretanja svinja, njihovog sjemena, zametaka i jajašaca iz zaraženog područja u svrhu stavljanja u promet, te mogu uključivati privremenu zabranu uzgoja svinja i osnivanja novih farmi;
- j) o drugim kriterijima koji moraju biti zadovoljeni da bi se mjere ukinule;
- k) o organu koji je odgovoran za nadzor i koordinaciju službi odgovornih za provedbu plana;
- l) o informacijskom sistemu uspostavljenom kako bi stručna grupa imenovana u skladu s članom 15. stavom (2) tačkom a) ovog Pravilnika mogla redovno provjeravati rezultate plana za iskorjenjivanje bolesti;
- m) o mjerama za praćenje bolesti koje se stavljaju na snagu najranije 12 mjeseci nakon dijagnosticiranja posljednjeg slučaja afričke svinjske kuge kod divljih svinja na definiranom zaraženom području. Ove mjere za praćenje ostaju na snazi najmanje 12 dodatnih mjeseci i uključuju barem one odredbe koje su već na snazi u skladu s tač. e), g) i h) ovog stava.
- (5) Ured mora svakih šest mjeseci dostaviti OIE-u, Evropskoj komisiji i zainteresiranim državama izvještaj o epidemiološkoj situaciji u zaraženom području i rezultatima provedbe Plana.

Član 17.

(Mjere za sprječavanje širenja virusa afričke svinjske kuge putem vektora)

- (1) Ako je na farmi na kojoj je potvrđena afrička svinjska kuga moguća prisutnost vektora ili se na prisutnost vektora sumnja, nadležni veterinarski inspektor će narediti:
- a) da se u zaraženoj zgradi i njezinoj okolini provjeri prisutnost vektora fizičkim pregledom, i ako je potrebno, hvatanjem primjeraka u zamku u skladu s Prilogom III ovog Pravilnika;

- b) kada je prisutnost vektora potvrđena:
    - 1) izvođenje odgovarajućih laboratorijskih testova, kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost virusa afričke svinjske kuge kod vektora;
    - 2) uspostavljanje daljnjih odgovarajućih mjera praćenja, nadzora i kontrole na takvoj farmi i na područjima oko nje;
  - c) kada je prisutnost vektora potvrđena, ali je nadzor nad njima neizvediv, na farmi se najmanje šest godina ne uzgajaju svinje, a ako je potrebno, niti druge domaće životinje.
- (2) Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH može usvojiti dodatne mjere za praćenje i nadzor vektora i za sprječavanje afričke svinjske kuge.

Član 18.

(Dijagnostički postupci i zahtjevi biosigurnosti)

- (1) Potrebno je osigurati:
- a) da se dijagnostički postupci, uzimanje uzoraka i laboratorijski testovi u svrhu otkrivanja prisutnosti afričke svinjske kuge provode u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
  - b) da je za koordinaciju standarda i metoda dijagnosticiranja odgovorna referentna laboratorija u skladu s Prilogom IV ovog Pravilnika.
- (2) Referentna laboratorija iz stava (1) ovog člana mora se povezati s OIE/EU referentnom laboratorijom, u skladu s Prilogom IV ovog Pravilnika.
- (3) Dijagnostički priručnik iz stava (1) tačka a) ovog člana mora sadržavati:
- a) minimalne standarde kvaliteta koji se moraju primjenjivati u dijagnostičkim laboratorijama za afričku svinjsku kugu i pri prijevozu uzoraka;
  - b) kriterije i postupke koji se moraju primjenjivati kod kliničkih ili post mortem pregleda koji se izvode u svrhu potvrđivanja ili isključivanja postojanja afričke svinjske kuge;
  - c) kriterije i postupke koji se primjenjuju pri prikupljanju uzoraka od živih svinja ili njihovih trupala, kako bi se laboratorijskim pretragama potvrdila ili isključila prisutnost afričke svinjske kuge, uključujući metode uzimanja uzoraka za serološki ili virološki probir koji se izvodi u okviru primjene mjera predviđenih ovim Pravilnikom;
  - d) laboratorijske testove koji se koriste za dijagnosticiranje afričke svinjske kuge, uključujući kriterije za ocjenu rezultata laboratorijskih testova;
  - e) laboratorijske tehnike za genotipizaciju izolata virusa afričke svinjske kuge.
- (4) Kako bi se garantovali uslovi biosigurnosti u svrhu zaštite zdravlja životinja, rukovanje i upotreba virusa afričke svinjske kuge, njegovog genoma i antitijela, te cjepiva, u svrhu istraživanja, postavljanja dijagnoze ili proizvodnje, dopuštena je samo na mjestima, te u ustanovama i laboratorijama koje su odobrene od strane nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH. Listu odobrenih mjesta, objekata i laboratorija nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH dostavljaju Uredu i ista mora biti redovno ažurirana.

Član 19.

(Upotreba, proizvodnja i prodaja cjepiva za afričku svinjsku kugu)

- (1) Upotreba cjepiva za afričku svinjsku kugu je zabranjena.
- (2) Rukovanje, proizvodnja, skladištenje, snabdijevanje, distribucija ili prodaja cjepiva afričke svinjske kuge na području Bosne i Hercegovine mora biti pod nadzorom

nadležnih entitetskih ministarstava, a uvoz cjepiva protiv afričke svinjske kuge mora biti pod nadzorom Ureda.

Član 20.

(Primjena Pravilnika)

Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH može provoditi provjere na licu mjesta, ukoliko je to potrebno da bi se osigurala jednoobrazna primjena ovog Pravilnika. Nadležni veterinarski inspektor na čijim područjima se obavljaju te provjere, osigurava stručnjacima svu potrebnu pomoć za obavljanje njihovih dužnosti.

Član 21.

(Planovi hitnih mjera)

- (1) Plan hitnih mjera u kojem su detaljno utvrđene mjere potrebne za održavanje spremnosti i visokog nivoa svijesti o afričkoj kugi svinja, a koje treba provesti u slučaju izbijanja bolesti, izrađuje Ured.
- (2) Planom hitnih mjera određen je način pristupa objektima, opremi, osoblju i drugim odgovarajućim sredstvima koja su potrebna za brzo i efikasno iskorjenjivanje bolesti, te osigurana saradnja sa susjednim državama.
- (3) Kriteriji i zahtjevi koji se primjenjuju pri izradi plana hitnih mjera navedeni su u Prilogu VI ovog Pravilnika.
- (4) Ured mora redovno ažurirati Plan hitnih mjera, kako bi se uzeo u obzir razvoj situacije i specifična priroda predmetne bolesti.

Član 22.

(Centri za kontrolu bolesti i stručne grupe)

- (1) U slučaju izbijanja afričke svinjske kuge ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine uspostavlja Zajednički centar za kontrolu bolesti (u daljnjem tekstu: Zajednički centar) i imenuje direktora Ureda, kao rukovoditelja istog. Direktor Ureda imenuje članove Zajedničkog centra od predstavnika nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, a po potrebi i drugih stručnih lica.
- (2) Zajednički centar usmjerava i prati rad lokalnih centara za kontrolu bolesti iz stava (3) ovog člana. On je, između ostalog, odgovoran za:
  - a) definiranje potrebnih mjera nadzora;
  - b) omogućavanje brze i djelotvorne provedbe gore navedenih mjera putem lokalnih centara za kontrolu bolesti;
  - c) dodjeljivanje kadrova i drugih resursa lokalnim centrima za kontrolu bolesti;
  - d) dostavu informacija Uredu, nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, te poljoprivrednim i trgovinskim organima;
  - e) saradnju s dijagnostičkim laboratorijama;
  - f) saradnju sa štampom i drugim medijima;
  - g) saradnju s policijskim vlastima kako bi se omogućilo provođenje određenih pravnih mjera.
- (3) Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH omogućava da se u slučaju bilo kakvog izbijanja afričke svinjske kuge mogu odmah uspostaviti potpuno funkcionalni lokalni centri za kontrolu bolesti.
- (4) Neke se funkcije zajedničkog centra za kontrolu bolesti mogu prenijeti na lokalni centar za kontrolu bolesti koji djeluje na upravnom nivou, ili na nekom drugom nivou, uz uslov da time nisu ugroženi ciljevi zajedničkog centra za kontrolu bolesti.
- (5) Zajednički centar formira trajno operativnu stručnu grupu u kojoj se održava stručnost potrebna za pružanje pomoći nadležnim organima u svrhu osiguravanja pripremljenosti za

slučaj pojave bolesti. U slučaju izbijanja bolesti stručna grupa pomaže nadležnim organima pri:

- a) epidemiološkom istraživanju;
  - b) uzimanju uzoraka, testiranju i interpretaciji rezultata laboratorijskih testova;
  - c) utvrđivanju mjera za nadzor bolesti.
- (6) Nadležni organi osiguravaju da zajednički i lokalni centri za kontrolu bolesti i stručna grupa imaju kadrove, uređaje i opremu, uključujući potrebne komunikacijske sisteme, te jasnu i djelotvornu naredbodavnu i upravnu strukturu, kako bi se osigurala promptna provedba mjera za nadzor bolesti utvrđenih ovim Pravilnikom.
  - (7) Pojediniosti u odnosu na kadrove, uređaje, opremu, te naredbodavnu i upravnu strukturu zajedničkih i lokalnih centara za nadzor bolesti i stručne grupe utvrđuju se u okviru planova za hitne situacije iz člana 21. ovog Pravilnika.

Član 23.

(Prilozi Pravilnika)

Prilozi od I do VI sastavni su dio ovog Pravilnika.

Član 24.

(Prijelazne odredbe)

U roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, Ured, uz saglasnost s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, je dužan izraditi i provesti program edukacije veterinarima i veterinarskih inspektora.

Član 25.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 10/11

12. januara 2011. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, s. r.

PRILOG I

Prijava bolesti i daljnje epidemiološke informacije koje se dostavljaju međunarodnim nadležnim organima u slučaju kada je potvrđena pojava afričke svinjske kuge

- (1) U roku od 24 sata od potvrde primarnog izbijanja bolesti, primarnog slučaja kod divljih svinja ili slučaja bolesti u klaonici ili prijevoznom sredstvu, Ured mora preko sistema prijavljivanja bolesti životinja dostaviti sljedeće podatke:
  - a) datum dostave prijave;
  - b) vrijeme dostave prijave;
  - c) naziv države;
  - d) naziv bolesti;
  - e) broj izbijanja ili slučajeva;
  - f) datum kada se pojavila sumnja na afričku svinjsku kugu;
  - g) datum kada je bolest potvrđena;
  - h) metode koje su upotrijebljene za potvrđivanje bolesti;
  - i) je li bolest potvrđena kod divljih svinja ili svinja na farmi, u klaonici ili u prijevoznom sredstvu;
  - j) geografska lokacija na kojoj je potvrđeno izbijanje ili slučaj afričke svinjske kuge;
  - k) koje su mjere nadzora bolesti primijenjene.
- (2) Ako se radi o primarnim izbijanjima ili slučajevima u klaonicama ili prijevoznim sredstvima, osim podataka iz stava (1) ovog Priloga Ured mora dostaviti i sljedeće podatke:
  - a) broj prijemčivih svinja na mjestu izbijanja, u klaonici ili u prijevoznom sredstvu;
  - b) broj uginulih svinja u svakoj kategoriji na farmi, u klaonici ili u prijevoznom sredstvu;

- c) za svaku kategoriju, morbiditet ove bolesti i broj svinja kod kojih je afrička svinjska kuga potvrđena;
- d) broj svinja koje su usmrćene na lokaciji izbijanja bolesti, ili u klaonici ili prijevoznom sredstvu;
- e) broj obrađenih trupala;
- f) u slučaju izbijanja bolesti, udaljenost od najbliže farme na kojoj se drže svinje;
- g) ako je afrička svinjska kuga potvrđena u klaonici ili u prijevoznom sredstvu, lokacija farmi ili farmi iz kojih su došle zaražene svinje ili trupla.
- (3) U slučaju sekundarnih izbijanja afričke svinjske kuge Ured mora dostaviti međunarodnim nadležnim organima podatke iz st. (1) i (2) ovog Priloga, prvog radnog dana svake sedmice.
- (4) Osim podataka iz stavova (1), (2) i (3) ovog Priloga Ured mora, čim je prije moguće, dostaviti međunarodnim nadležnim organima, pisani izvještaj koji mora sadržavati:
- a) datum kada su svinje na farmi, u klaonici ili u prijevoznom sredstvu usmrćene i njihova trupla neškodljivo uklonjena;
- b) rezultate testova izvedenih na uzorcima koji su uzeti pri usmrćivanju svinja;
- c) kada se primjenjuje odstupanje predviđeno članom 6. stavom (1), broj usmrćenih i obrađenih svinja, te broj svinja koje će se zaklati kasnije, zajedno s vremenskim ograničenjem koje je utvrđeno za njihovo klanje;
- d) sve podatke koji se odnose na mogući izvor bolesti, ili na stvarni izvor bolesti ukoliko je on utvrđen;
- e) informacije o sistemu nadzora koji je uveden kako bi se osigurala djelotvorna provedba mjera utvrđenih čl. 10. i 11. ovog Pravilnika, za nadzor kretanja životinja;
- f) ako se radi o primarnom izbijanju ili slučaju afričke svinjske kuge u klaonici ili u prijevoznom sredstvu, genotip virusa odgovornog za izbijanje ili za slučaj bolesti;
- g) kada su na kontaktnim farmama ili na farmama na kojima se nalaze svinje kod kojih postoji sumnja na zarazu afričkom svinjskom kugom svinje usmrćene, podatke o:
- 1) datumu usmrćivanja i broju svinja u svakoj kategoriji koje su usmrćene na svakoj farmi,
  - 2) epidemiološkoj povezanosti između izbijanja ili slučaja afričke svinjske kuge i svake kontaktne farme, ili o drugim razlozima koji izazivaju sumnju o prisutnosti afričke svinjske kuge na svakoj sumnjivoj farmi;
  - 3) rezultatima laboratorijskih testova izvedenih na uzorcima uzetim od svinja na farmama pri njihovom usmrćivanju, a kada svinje na kontaktnim farmama nisu usmrćene, moraju se dostaviti podaci o razlozima za ovakvu odluku.
- c) djelotvornost dezinficijensa se mora redovno provjeravati prije njihove upotrebe, budući da se djelotvornost nekih dezinficijensa dužim skladištenjem smanjuje;
- d) pri izboru dezinficijensa, insekticida i postupaka dezinfekcije i dezinfekcije mora se voditi računa o prirodi prostorija, vozila i objekata u kojima se primjenjuju;
- e) uslovi u kojima se primjenjuju sredstva za odmašćivanje, dezinficijensi i insekticidi moraju biti takvi da ne narušavaju njihovu djelotvornost. Posebno se moraju primjenjivati tehnički parametri koje daje proizvođač, kao što su pritisak, minimalna temperatura i potrebno vrijeme kontakta;
- f) bez obzira na to koji se dezinficijens koristi, moraju se primjenjivati slijedeća opća pravila:
- 1) temeljno natapanje podloge i stelje, te fekalija dezinficijensom,
  - 2) pranje i čišćenje pažljivim četkanjem i ribanjem tla, rampi, ograda i zidova, ako je moguće nakon otklanjanja ili demontiranja opreme ili instalacija, kako se ne bi narušili postupci djelotvornog čišćenja i dezinfekcije,
  - 3) daljnja primjena dezinficijensa tokom minimalnog vremena kontakta koje je određeno u preporukama proizvođača,
  - 4) voda koja je upotrijebljena za čišćenje mora se odložiti tako da se izbjegne bilo kakav rizik od širenja virusa, u skladu s uputama nadležnog veterinarskog inspektora;
- g) kada se čišćenje provodi tečnostima koje se primjenjuju pod pritiskom, mora se paziti da ne dođe do kontaminiranja već očišćenih dijelova;
- h) mora se uključiti pranje, dezinfekcija ili uništavanje opreme, instalacija, predmeta ili komponenata za koje postoji vjerovatnost kontaminiranja;
- i) mora se paziti da nakon postupaka dezinfekcije ne dođe do ponovnog kontaminiranja;
- j) čišćenje, dezinfekcija i dezinfekcija koja se provodi u okviru ovog Pravilnika moraju biti uneseni u registar farmi ili vozila, a ako je potrebno službeno odobrenje, mora ih potvrditi nadležni veterinarski inspektor pod čijim nadzorom se ti postupci obavljaju.
- (2) Posebne odredbe za čišćenje i dezinfekciju zaraženih farmi:
- a) preliminarno čišćenje i dezinfekcija:
- 1) tokom usmrćivanja životinja moraju se preduzeti sve potrebne mjere kako bi se širenje virusa afričke svinjske kuge izbjeglo ili svelo na minimum. Te mjere uključuju, inter alia, instaliranje privremene opreme za dezinfekciju, snabdijevanje zaštitnom odjećom, tuševе, dekontaminaciju upotrijebljene opreme, instrumenata i uređaja, te prekid napajanja ventilacije strujom,
  - 2) trupla usmrćenih životinja moraju se poprskati dezinficijensom,
  - 3) ukoliko se trupla zbog obrade moraju premjestiti s farme, za to se moraju upotrijebiti zatvoreni, nepropusni kontejneri,
  - 4) čim se trupla svinja odstrane na obradu, dijelovi farme na kojima su te životinje bile smještene kao i bilo koji drugi dijelovi drugih zgrada, dvorišta, itd. koji su kontaminirani tokom usmrćivanja ili tokom post-mortem pregleda, moraju se poprskati dezinficijensom odobrenim u skladu s članom 12. ovog Pravilnika,
  - 5) krv i tkiva proliveni tokom ili nakon klanja, ili veće zagadenje zgrada, dvorišta, uređaja, itd., moraju se pažljivo sakupiti i obraditi zajedno s truplima,

PRILOG II

Načela i postupci za čišćenje, dezinfekciju i dezinfekciju

- (1) Opća načela i postupci:
- a) postupci čišćenja i dezinfekcije, te po potrebi uništavanja glodara i insekata upotrebom službeno odobrenih proizvoda, moraju se provoditi pod službenim nadzorom i u skladu s uputama koje daje nadležni veterinarski inspektor;
- b) dezinficijense koji se upotrebljavaju i njihove koncentracije moraju biti odobreni za stavljanje u promet od entitetskih ministarstava poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva;

- 6) dezinficijens mora ostati na površini najmanje 24 sata;
- b) konačno čišćenje i dezinfekcija:
  - 1) stajski gnoj i iskorištena stelja moraju se odstraniti i obraditi kako je predviđeno stavom (3) tačka a) ovog Priloga,
  - 2) masnoća i nečistoća se moraju ukloniti sa svih površina primjenom sredstva za odmašćivanje i pranjem površina vodom,
  - 3) nakon pranja hladnom vodom, mora se ponoviti prskanje dezinficijensom,
  - 4) nakon sedam dana u prostorijama se ponovo primjenjuje sredstvo za odmašćivanje, nakon čega se obavlja ispiranje vodom, prskanje dezinficijensom i ponovno ispiranje vodom.
- (3) Dezinfekcija kontaminirane stelje, gnoja i gnojnice:
  - a) gnoj i iskorištena stelja moraju se sakupiti na hrpu, poprskati dezinficijensom i ostaviti tako najmanje 42 dana, ili se moraju uništiti spaljivanjem ili zakapanjem;
  - b) gnojica se mora ostaviti najmanje 60 dana od posljednjeg dodavanja zaraznog materijala, osim ako nadležni veterinarski inspektor ne dopusti smanjenje perioda pohrane za gnojnicu koja je u skladu s uputama nadležnog veterinarskog inspektora djelotvorno obrađena, kako bi se virus uništio.
- (4) U odnosu na odstupanje od odredbi iz st. (1) i (2) ovog Priloga, u slučaju farmi gdje se svinje drže na otvorenom, nadležni veterinarski inspektor može odrediti posebne postupke čišćenja i dezinfekcije uzimajući u obzir tip farme i klimatske uslove.

PRILOG III

Smjernice za traženje vektora

- (1) Traženje vektora se mora obaviti u nastambinama u kojima se svinje uzgajaju i drže, kao i u okolnom području.
- (2) Vektori se obično pronalaze u starim zgradama, na sjenovitim mjestima na kojima su za njih pogodni uslovi temperature i vlage.
- (3) Najbolji se rezultati postižu kada se traženje obavlja u kasno proljeće, tokom ljeta i u ranu jesen, jer su to periodi u kojima su vektori najaktivniji.
- (4) Koriste se dva načina:
  - a) traženje vektora u zemlji, pijesku ili prašini uzetim s mjesta između stijena (u slučaju kamene gradnje), ili iz pukotina ili spojnica u zidovima, ispod pločica ili iz poda prostorija pomoću četke ili bilo kakvog drugog prikladnog alata. Zemlja i pijesak trebaju biti prosijani ukoliko je neophodno. Za traženje mladih larvi može biti korisno povećalo;
  - b) traženje vektora pomoću CO₂ zamki. Zamke se moraju ostaviti nekoliko sati u svinjcima, bolje tokom noći, i u svakom slučaju na sjenovitom mjestu na koje ne dopire dnevna svjetlost. Zamke moraju biti konstruirane tako da se vektori privuku dovoljno blizu izvora CO₂ tako da se više ne mogu vratiti u svoje prebivalište.

PRILOG IV

Dužnosti referentnih laboratorija za afričku svinjsku kugu

- (1) Referentna laboratorija za afričku svinjsku kugu u Bosni i Hercegovini će biti određena u skladu s Odlukom o određivanju ovlaštenih laboratorija u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 68/05, 90/05).
- (2) Referentne laboratorije za svinjsku kugu su odgovorne za osiguravanje da se laboratorijsko testiranje za otkrivanje prisutnosti afričke svinjske kuge i identifikacija genotipa izolata virusa obavljaju u skladu s Dijagnostičkim

priručnikom. U tu svrhu oni mogu sklapati posebne sporazume s Referentnom laboratorijom Zajednice ili s drugim referentnim laboratorijima.

- (3) Referentna laboratorija za afričku svinjsku kugu odgovorna je za koordiniranje standarda i dijagnostičkih metoda za afričku svinjsku kugu. U tu svrhu:
  - a) oni mogu snabdijevati pojedinačne laboratorije dijagnostičkim reagensima;
  - b) nadziru kvalitet svih dijagnostičkih reagensa;
  - c) povremeno organiziraju uporedne testove;
  - d) čuvaju izolate virusa afričke svinjske kuge iz potvrđenih slučajeva i izbijanja bolesti.

PRILOG V

Referentna laboratorija Zajednice za afričku svinjsku kugu

Referentna laboratorija Zajednice za afričku svinjsku kugu je: Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos, Madrid, Španija.

PRILOG VI

Kriteriji i zahtjevi u odnosu na planove hitnih mjera

Planovi hitnih mjera moraju ispunjavati najmanje slijedeće zahtjeve:

- a) treba predvidjeti potrebne zakonske ovlasti za provođenje planova hitnih mjera i omogućiti brzo i uspješno iskorjenjivanje bolesti;
- b) treba predvidjeti sve što je potrebno da za pristup sredstvima fondova za vanredne situacije, budžetskim sredstvima i izvorima finansiranja kako bi se pokrili svi vidovi borbe protiv epidemije;
- c) hijerarhija upravljanja mora biti određena Planom i to na način koji garantira brzo i efikasno donošenje odluka vezanih za epidemiju. Zajednički centar za kontrolu bolesti odgovoran je za usmjeravanje svih strategija za suzbijanje bolesti;
- d) Plan mora sadržavati detaljan opis resursa koji su potrebni sa sredstvima za osiguravanje brzog i efikasnog preduzimanja mjera, uključujući laboratorijsko osoblje, opremu i infrastrukturu;
- e) Plan mora sadržavati Priručnik u kojem su detaljno date upute i opisani postupci i mjere koje se provode u slučaju izbijanja afričke kuge svinja, uključujući i plan hitne vakcinacije;
- f) u slučaju izbijanja bolesti mora se uspostaviti Zajednički centar za kontrolu bolesti koji će usklađivati provođenje svih odluka. Mora se imenovati stalni koordinator koji će osigurati brzo uspostavljanje centara;
- g) moraju postojati detaljno razrađeni planovi da bi se u slučaju izbijanja afričke kuge svinja, odmah mogli uspostaviti lokalni centre za kontrolu bolesti kako bi se na lokalnom nivou provele mjere suzbijanja bolesti i zaštite okoliša;
- h) Ured mora osigurati saradnju između zajedničkog centara za kontrolu bolesti, lokalnih centara te vlasti i organa zaduženih za pitanja zaštite okoliša kako bi osigurala usklađenost mjera koje se preduzimaju u području veterinarstva i zaštite okoliša;
- i) mora se osnovati stalna stručna grupa, po potrebi u saradnji s drugim državama, koja će pratiti nove naučne spoznaje i pomagati Uredu i nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH u osiguranju spremnosti za moguću pojavu bolesti;
- j) osoblje koje sudjeluje u provedbi mjera iz Plana mora redovno:

- 1) usavršavati znanje o kliničkim znakovima, epidemiološkom istraživanju i suzbijanju epidemija;
- 2) sudjelovati u simulacijskim vježbama, koje se izvode:
  - dva puta u periodu od pet godina, pri čemu prva vježba mora početi najkasnije 3 godine nakon odobrenja plana ili;
  - u periodu od pet godina nakon efikasnog suzbijanja i iskorjenjivanja velike epidemije, ili;
  - jedna od dvije vježbe iz prve podalineje alineje 2) ove tačke zamjenjuje se simulacijskom vježbom koja se zahtijeva u okviru planova hitnih mjera za druge velike epidemije kopnenih životinja ili;
  - izuzetno od prve podalineje alineje 2) ove tačke i u skladu s odgovarajućim odredbama Plana hitnih mjera, a kada se radi o manjoj gustoći populacije životinja prijemčivih vrsta, Ured organizira sudjelovanje i doprinosi simulacijskim vježbama spremnosti koje se izvode u susjednim državama, a u vezi sa svim životinjama koje pripadaju vrstama prijemčivim na afričku kugu svinja;
- 3) sudjelovati u programu osposobljavanja u području komunikacijskih vještina kako bi mogli organizirati informativne kampanje o bolesti, namijenjene organima vlasti, stočarima i veterinarima;
- k) pri izradi Plana hitnih mjera uzimaju se u obzir sredstva koja su potrebna za suzbijanje velikog broja izbijanja bolesti koji se javljaju u kratkom periodu i koje uzrokuju više antigenski različitih serotipova ili sojeva, kao što je slučaj, kod namjernog ispuštanja virusa;
- l) ne isključujući veterinarske zahtjeve, Plan se priprema kako bi se osiguralo da u slučaju izbijanja afričke kuge svinja, svako masovno uništavanje lešina i životinjskog otpada bude obavljeno na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i da se pri tom koriste postupci i metode koje sprječavaju svaki štetni učinak na okoliš koji je moguće spriječiti, a naročito na način:
  - 1) kojim je opasnost za tlo, zrak, površinske i podzemne vode, biljke i životinje svedena na najmanju moguću mjeru;
  - 2) kojim su smetnje zbog buke ili mirisa svedene na najmanju moguću mjeru;
  - 3) kojim su štetni učinci na krajolik i na mjesta od posebnog značenja svedena na najmanju moguću mjeru;
- m) u Planu moraju biti navedena mjesta i preduzeća za obradu i neškodljivo uništavanje lešina i životinjskog otpada u slučaju izbijanja bolesti;
- n) Ured i nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH moraju poljoprivrednike, seosko stanovništvo, kao i stanovništvo u cjelini, redovno obavještavati o najnovijim događajima. Stanovnicima pogođenog područja mora se dati mogućnost uspostave direktne i dostupne veze (između ostalog, putem telefona za pomoć) kao i obavještavanje putem lokalnih i regionalnih sredstava informiranja.

Na temelju članka 15. stavak 2. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, na 140. sjednici održanoj 12. siječnja 2011. godine, donijelo je

PRAVILNIK

O MJERAMA ZA NADZOR AFRIČKE SVINJSKE KUGE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se minimalne mjere za nadzor afričke svinjske kuge.

Članak 2.

(Definicije)

U ovom Pravilniku pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) *svinja* su životinje iz porodice Suidae, u koju su svrstane domaće i divlje svinje;
- b) *divlja svinja* je svinja koja se ne drži ili ne uzgaja na posjedu;
- c) *posjed* je svako dvorište ili objekt gdje se stalno ili privremeno drže ili uzgajaju svinje, osim klaonica, prijevoznih sredstava i ograđenih područja u kojima se uzgajaju i mogu loviti divlje svinje, a veličina i struktura ograđenog područja je takva da nije moguće provesti mjere iz članka 5. stavka (1) ovoga Pravilnika;
- d) *dijagnostički priručnik* je priručnik iz članka 18. stavka (3) ovoga Pravilnika koji u smislu ovoga Pravilnika je priručnik za uspostavu dijagnostičke procedure, metode uzorkovanja i kriteriji za ocjenu laboratorijskih testova za potvrđivanje klasične svinjske kuge, a kojeg donosi Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured);
- e) *svinja kod koje postoji sumnja da je zaražena virusom afričke svinjske kuge* je svinja ili lešina svinje, koja pokazuje kliničke znakove bolesti ili pokazuje karakteristične postmortalne promjene ili reakcije na laboratorijske testove, provedene sukladno Dijagnostičkom priručniku, koje ukazuju na moguću prisutnost afričke svinjske kuge;
- f) *slučaj afričke svinjske kuge* ili *svinja zaraženih afričkom svinjskom kugom* je svaka svinja ili truplo svinje:
  - 1) kod kojih su službeno potvrđeni klinički simptomi ili post mortem lezije afričke svinjske kuge ili;
  - 2) kod kojih je postojanje bolesti službeno potvrđeno na temelju laboratorijskog pregleda izvedenog sukladnom Dijagnostičkim priručnikom;
- g) *izbijanje afričke svinjske kuge* je pojava jednog ili više slučajeva afričke svinjske kuge na posjedu;
- h) *primarno izbijanje* je izbijanje afričke svinjske kuge koje nije epidemiološki povezano s prethodnim izbijanjem te bolesti na drugom posjedu koje se nalazi u krugu radijusa 20 km ili prvo izbijanje bolesti na posjedu na drugom području;
- i) *primarni slučaj afričke svinjske kuge kod divljih svinja* je bilo koji slučaj afričke svinjske kuge koji je otkriven kod divljih svinja na području gdje se ne provode mjere za iskorjenjivanje bolesti sukladno čl. 15. ili 16. ovoga Pravilnika;
- j) *kontaktni posjed* je svaki posjed na koji se mogao prenijeti virus afričke svinjske kuge, bilo zbog blizine zaraženog gospodarstva (lokacija), kretanja ljudi, svinja, vozila ili na drugi način;
- k) *vlasnik životinja* je bilo koja pravna ili fizička osoba koja posjeduje svinje ili se bavi držanjem svinja, bez obzira da li od toga ostvaruje profit;
- l) *mjerodavna tijela* za provođenje ovoga Pravilnika su:
  - 1) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured);